

(Ne) Bezpečnost v Československu v letech 1945-1992

3.10.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ve dnech 1. a 2. října 2025 proběhl v prostorách Jihočeského muzea v Českých Budějovicích další ročník odborné konference věnované moderním dějinám. Letošní setkání s názvem (Ne) Bezpečnost v Československu 1945-1992 se zaměřilo na téma bezpečnosti ve všech jejích historických podobách - od represivních praktik totalitního režimu po každodenní kriminalitu a společenské jevy formující atmosféru poválečného Československa.

Odbornou akci uspořádal **Ústav pro studium totalitních režimů** ve spolupráci se Státním oblastním archivem v Třeboni a Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích. Odbornými garanty byli historik **Libor Svoboda** (ÚSTR) a Jiří Petráš (Jihočeské muzeum). Program nabídl rozmanitou škálu příspěvků českých i slovenských historiků, archivářů a badatelů. Zazněly témata jako transformace bezpečnostních složek po roce 1945, činnost Státní bezpečnosti, pátrání po zločinech proti lidskosti, ale i méně probádané oblasti jako prostituce, pašeráctví, toxikomanie, nebo vnímání bezpečnosti v regionálních souvislostech. Nechyběly případové studie věnované jižním Čechám či konkrétním aktérům systému.

„Téma bezpečnosti jsme záměrně zvolili co nejširší – abychom dokázali zachytit nejen represivní činnost státu, ale i to, jak se s pojmem bezpečnosti identifikovali obyvatelé v různých obdobích. Bylo inspirativní sledovat, jak se ve společné diskusi prolínala politická, sociální, kulturní i právní rovina,“ uvedl **Libor Svoboda**, historik **Ústavu pro studium totalitních režimů**.

„Letošní ročník přinesl výjimečně silnou účast odborníků i aktivní zájem veřejnosti,“ doplnil Jiří Petráš. *„Ukazuje se, že propojení celostátních dějin s regionálním výzkumem a otevřenost mezioborovému dialogu má smysl – a že moderní dějiny jsou tématem, které zdaleka není uzavřené.“*

Vedle odborných příspěvků byly součástí konference i neformální diskuse a síťování mezi badateli, archiváři, studenty a dalšími účastníky. Výsledky a prezentace budou z části publikovány ve sborníku, o jehož vydání budou organizátoři informovat. Konference znovu potvrdila, že propojení odborného výzkumu, archivních zdrojů a regionálních témat je cestou, jak přibližovat složité kapitoly naší historie nejen odborné, ale i širší veřejnosti. Organizátoři hodnotí akci jako mimořádně úspěšnou a již nyní uvažují o tématu příštího ročníku.

AUTOR: PETRA JUNGWIRTHOVÁ

FOTO: ÚSTR / JÚLIA HOLAŇOVÁ a JINDŘICH MYNAŘÍK

<https://www.ustrcr.cz/historie-bezpecnosti-jinak-ceskobudejovicka-konference-prinesla-silna-temata>